

domens sociala karaktär förvandlas. Egendomen förlorar sin klasskaraktär.

Låt oss nu gå till lönarbetet: Lönarbetets genomsnittspris är arbetslönens minimum, d. v. s. den summa av livsmedel som är nödvändig för att uppehålla arbetaren som arbetare. Vad lönarbetarna alltså tillägna sig genom sin verksamhet räcker blott och bart till att bibehålla livet. Detta personliga tillägnande av arbetsprodukter till livets omedelbara uppehälle vilja vi ingalunda avskaffa. Vi vilja endast upphäva den eländiga karaktären hos detta system, varunder arbetaren blott lever för att föröka kapitalet, endast lever för så vitt den härskande klassens intresse fordrar det.

I det borgerliga samhället är det levande arbetet blott ett medel att föröka det hopade arbetet. I det kommunistiska samhället är det hopade arbetet blott ett medel till förlängande, befordrande och rikligare utveckling av arbetarnas levnadsprocess.

I det borgerliga samhället härskar alltså det förflutna över det nuvarande, i det kommunistiska det närvarande över det förflutna. I det borgerliga samhället är kapitalet självständigt och personligt, medan individen är osjälvständig och operoslig.

Och upphävande av detta förhållande kallar bourgeoisien upphävande av personlighet och frihet! Och med rätta. Det gäller förvisso upphävande av bourgeoisipersonligheten, -självständigheten och -friheten.

Med frihet förstår man under de nuvarande produktionsförhållandena den fria handeln, friheten att köpa och sälja.

Men försvinner schackraren, försvinner även den fria schackraren. Talesättet om fri tävlan, liksom vår bourgeoisis övriga frihetsfraser, hava blott mening gent emot den bundna tävlan, gentemot medeltidens borgare, men icke gentemot det kommunistiska upphävandet av frikonkurrensen, av de borgerliga produktionsförhållandena och av bourgeoisien själv.

I förskräckens över, att vi vilja upphäva privategendomen. Men i Edert bestående samhälle är privategendomen redan avskaffad för nio tiondelar av dess